

Nordlánda boazodoallohálddahus
Báatsoe-burriej reereme Nordlaantesne
Reindrifftsforvaltningen Nordland

Det Kongelige Landbruks- og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr: 2011/1404	Dokument: 28
Dato: 04 JAN 2012	
Saksnr: LP/SR	Arbeid: 011.2
Ansvar:	Ansvar:

Din sju./Deres ref.:

Min sju./Vår ref.:
2011/2811 / 192/2012/ JVN/ 323

Dátton/Dato:
03.01.2012

Avvikling av ordningen med områdestyrer – høring

Viser til brev av 30.09.2011 med overnevnte sak på høring.

Saken ble behandlet av Områdestyret for Nordland den 20.12.2011 som sak 34/11.

Områdestyret fattet da følgende uttalelse:

«Saksprotokoll i Områdestyret for Nordland - 20.12.2011

Vedtak:

Områdestyret for Nordland mener at de lovendringer Landbruks- og matdepartementet kommer med, vil svekke den selvstendige posisjonen forvaltningen av reindrift har i dag.

En stor grad av samordning med andre interesser som fylkesmannen ivaretar, vil være negativt for den muligheten forvaltningen har til å ivareta reindrifftsinteressene. Det samme gjelder dersom forvaltningens muligheter for å delta på befaringer i felt, møter o.l. blir redusert. Dette utgjør en nødvendig del av beslutningsgrunnlaget for mange sakene som forvaltningen har ansvar for.

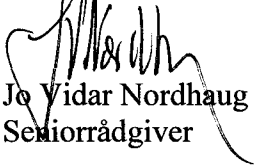
Områdestyret forventer at Landbruks- og matdepartementet vil forankre sitt forslag til endringer av reindrifftsloven i reelle og velbegrunnede forhold. Det mangler i stor grad begrunnelse for de påstander som fremkommer og høringsdokumentet bærer preg av stor mistro til dagens forvaltning, en forvaltning som departementet faktisk selv har hatt, samt har det faglige ansvaret for. Etter områdestyrets oppfatning kan det derimot være grunnlag for å stille spørsmål om det faglige ansvaret bør overflyttes til et annet departement.

Områdestyret mener på denne bakgrunn at omorganiseringen og lovendringen legges på is inntil videre, og at departementet nå igangsetter en åpen og demokratisk prosess for å utrede hvordan forvaltningen av reindriften kan organiseres i framtida. Denne prosessen må involvere representanter for berørte parter, reindriften selv, representanter fra dagens reindriftsforvaltning, fylkesmenn og eventuelt andre sentrale aktører.

Enstemmig vedtatt.»

Utskrift av møtebok følger vedlagt.

Med hilsen

Jø Vidar Nordhaug
Seniorrådgiver

Møtebok		
Arkivref: 2011/2811-2 / 323		Saksbehandler: Ing-Lill Pavall og Jo Vidar Nordhaug
Saksnr: 34/11	Styre: Områdestyret for Nordland	Møtedato: 20.12.2011

Avvikling av ordningen med områdestyrer - høring

Saksdokumenter:

1	30.09.2011	Landbruks- og Matdepartementet, Reindriftskontoret	I	Avvikling av ordningen med områdestyrer - høring
2	11.11.2011		S	Avvikling av ordningen med områdestyrer - høring

Saksframstilling:

Områdestyret har i brev av 30.09.2011 fra Landbruks- og matdepartementet fått på høring forslag om endringer i reindriftsloven. Det er satt en høringsfrist til 15.01.2012.

Det følger av høringsbrevet at:

«Forslaget innebærer en avvikling av ordningen med områdestyrer og overføring av områdestyrets oppgaver til fylkesmannsembetene.»

«Overføringen av områdestyrets myndighet til fylkesmennene forutsettes å skje parallelt med en administrativ overføring av de lokale forvaltningskontorene til fylkesmannen i de fem nordligste fylkene. Fylkesmannen vil dermed bli den statlige regionale fagmyndigheten i offentlig forvaltning av reindrift.»

«Det sentrale nivået med Reindriftsstyret og Reindriftsforvaltningen i Alta forutsettes opprettholdt som før, men slik at Reindriftsforvaltningen skifter navn til Statens reindriftsforvaltning.»

«Landbruks- og matdepartementet vil fortsatt ha det overordnede faglige ansvaret for den offentlige forvaltningen av reindriften»

Høringsdokumentet gir et tilbakeblikk når det gjelder bakgrunnen for etablering av områdestyrene ved ikrafttreddelsen av reindriftsloven av 1978, og senere drøftelser av spørsmål i tilknytning til forvaltningssystemet. Det redegjøres også for de evalueringer som legges til grunn for departementets vurderinger.

Videre fremkommer departementets vurderinger, og det er sagt noe om konsultasjoner og økonomiske og administrative konsekvenser ved avvikling av ordningen med områdestyrer.

Det vises til at det etter etableringen av ordningen med områdestyrer i 1979 har skjedd en rekke endringer i offentlig forvaltning generelt som tilsier at også forvaltningen av reindriften bør vurderes nærmere. Videre til at det er gjennomført evalueringer av forvaltningen senest i 2010 som synliggjør utfordringer med dagens ordning.

Høringsdokumentets pkt. 4 «Departementets vurderinger», viser hva departementet har vektlagt som grunnlag for de endringer som foreslås.

Saksbehandlers vurderinger:

Historisk tilbakeblikk

Her orienteres om at ordningen med områdestyrer ble innført i 1979 med den hensikt å få reindriften representanter med i styring og forvaltning av næringen.

Det vises videre til at reindriftslovutvalget i NOU 2001:35 som lå til grunn for den nye reindriftsloven av 2007 bl.a. foreslo en forvaltningsmodell med fylkesreindriftsstyre og fylkesreindriftskontor lagt til fylkesmannen.

Begrunnelsen for å legge forvaltningen lokalt til fylkesmannen var bl.a. at fylkesmannen allerede hadde ansvar for oppfølging av statlige oppgaver på lokalt og regionalt nivå, og at fylkesmannen hadde en viktig oppgave i samordning av ulike statlige oppgaver.

Videre la reindriftslovutvalget vekt på at fylkesmannen hadde ansvar for spørsmål av sentral betydning for reindriften, men at reindriften som følge av fylkesmannens manglende ansvar for denne ikke fikk tilstrekkelig oppmerksomhet. Det var lagt vekt på at en overføring av ansvaret til fylkesmannen ville tilføre denne mer kunnskap om reindrift som ville gjøre samarbeidet ift. bl.a. jordbruks-, rovdyr – og miljøforvaltning enklere.

Reindriftslovutvalget mente også at områdestyrene måtte videreføres, men da som fylkesreindriftsstyrer. Begrunnelsen for å videreføre styreordningen lå i å ivareta reindriften interesser, og at representasjonen fra næringen i styrene tilførte forvaltningen nødvendig praktisk erfaring og legitimitet overfor næringen.

Når det gjaldt forholdet mellom innsigelseskompetanse og meklingsfunksjon hos fylkesmannen så utvalget for seg at dette skulle løses på samme måte som for de daværende fylkeslandbruksstyrene, dvs. at fylkesmannen ikke kunne overprøve fylkesreindriftsstyrets innsigelser.

For å styrke reindriften sin posisjon foreslo også utvalget at NRL skulle gis oppnevningensmyndighet til områdestyret sammen med Sametinget og fylkestingene.

Sametinget var motstander av en overføring til fylkesmannen, og ønsket en nærmere utredning av forholdene omkring samisk selvbestemmelse og forvaltning av reindriften, og det ble fra departementets side ikke foreslått endringer i organiseringen av den offentlige reindriftsforvaltningen ved revisjon av reindriftsloven i 2007.

Vi registrerer at reindriftslovutvalget her så for seg en overføring av forvaltningen til fylkesmannen, men med fortsatt opprettholdelse av et kollegialt organ med innsigelseskompetanse uavhengig av fylkesmannen.

Sametinget hadde betenkeligheter med en overføring av forvaltningen til fylkesmannen og ønsket en nærmere utredning før det ble tatt noen avgjørelse. Dersom en ser på punktet om konsultasjoner nedenfor vil en se at Sametinget og NRL fortsatt i dag mener at disse forholdene er for dårlig utredet.

Utredninger og evalueringer av forvaltningen.

Departementet viser her til at det siste tiåret har vært gjennomført flere evalueringer av den offentlige forvaltningen av reindriften. Tre av disse omtales nærmere.

Lovutvalgets vurderinger bygget i hovedsak på NIBR prosjektrapport 2000:16

«Reindriftsforvaltningen. En evaluering av organisasjon og virksomhet».

Lovutvalget pekte da på utfordringer med habilitet, at reindriftsforvaltningen var for isolert fra annen offentlig forvaltning og at den har vanskelig for å bygge opp tilstrekkelig kompetanse.

Etter vårt syn har resultatene det refereres til i rapporten fra 2000 liten relevans for å beskrive dagens situasjon da det er skjedd store endringer i forvaltningen i perioden etter at rapporten ble laget. Det siktes da til heving av den samlede kompetansen først og fremst i reindriftsforvaltningen, men også i styringsorganene, og utvikling av bedre rutiner. De utfordringer som ble påpekt den gang har forvaltningen imøtekommet ved å iverksette relevante tiltak.

På oppdrag fra regjeringen iverksatte LMD en internevaluering og omdømmeundersøkelse i 2010.

Internevalueringen ble foretatt av en arbeidsgruppe med medlemmer fra forvaltningen og styringsorganene. Resultatene viste at dialogen mellom de ulike forvaltningsnivåene og næringen ble oppfattet som god. Videre at rolleforståelsen ble oppfattet som god og at det var lik forståelse av overordnede politiske mål for reindriften.

Det syntes imidlertid å være ulik prioritering av mål, og oppfatning av hvordan målene skulle nås mellom de ulike forvaltningsnivåene. Arbeidsgruppen mente også at det var vanskelig å få forståelse for reindriftens rettigheter ellers i samfunnet og at kjennskapen til reindriftens bruk og rettigheter til areal var mangelfull i flere offentlige etater.

Internevalueringen peker på forhold og utfordringer som er godt kjent og som det stadig arbeides med. Vi ser imidlertid ingen sammenheng i at en nedleggelse av områdestyrene vil løse disse utfordringene.

Omdømmeevalueringen foretatt av NIBR i 2010 omfattet sentrale etater og aktører som reinbeitedistrikter, NRL, fylkesmenn, kommuner, interesseorganisasjoner og Sametinget. Målet var å få frem holdninger og inntrykk i forhold til den offentlige forvaltningen av reindriften.

De fleste mente at forvaltningen var uoversiktlig og at konstruksjonen var komplisert, at det var vanskelig å vite hvilken del av forvaltningen som uttalte seg og at skillet mellom forvaltning og næring kunne være uklart. Forvaltningen var lett å komme i kontakt med, men det kunne være problematisk å finne gode løsninger for alle parter. Det så videre ut til å være en oppfatning av at forvaltningen kjenner næringen og den samiske kulturen godt, men ikke har tilstrekkelig avstand til næringen.

Omdømmeundersøkelsen kan jo i og for seg være interessant og gir selvfølgelig en viss pekepinn på hvordan forvaltningen oppfattes utenfra, men sett i forhold til hvordan den blir brukt her har den store svakheter.

At aktører som bare er i kontakt med forvaltningen en sjelden gang ikke har oversikt over organiseringen er ikke uventet og det samme gjelder antakelig også ift. andre offentlige organer.

At det noen ganger kan være problematisk å finne gode løsninger for alle parter ligger i sakens natur der det er motstridende interesser. Den eneste måten å sikre at alle andre parter alltid blir fornøyd vil være å legge bort alle reindriftens krav og rettigheter.

En oppfatning av at forvaltningen mangler tilstrekkelig avstand til næringen kan i stor grad skyldes misforståelser og ubegrunnet skepsis. Det synes imidlertid klart at en profilering på et tidligere tidspunkt som «Statens reindrifftsforvaltning» ville kunnet bidra til å hindre slike misforståelser. Dette har også vært et ønske fra de ansatte i reindrifftsforvaltningen lenge.

Disse undersøkelsene og evalueringene er kanskje egnet som grunnlag for en diskusjon om de utfordringene forvaltningen av reindriften står overfor, men det blir etter vår oppfatning helt feil å bruke disse som et tungtveiende grunnlag for å gjennomføre store organisatoriske endringer i forvaltningen.

Departementets vurderinger

Departementet legger i sine vurderinger stor vekt på de nevnte undersøkelser og at forvaltningen oppfattes som isolert, lite effektiv og lite handlekraftig. De anføres bl.a. at

- de styrende organene mangler legitimitet i det øvrige samfunnet og ikke ivaretar hensynet til samfunnsmessig helhetstenkning
- de kollegiale organ i reindrifftsforvaltningen i dag kan ha vanskelig for å sikre habilitet og likebehandling i saksbehandlingen
- reindriftens representasjon i de styrende organer har skapt inntrykk av at områdestyrene er reindriftens eget organ, og ikke et statlig forvaltningsorgan
- reindrifftsforvaltningen har svært lang saksbehandlingstid, og at bruk av kollegiale organer bidrar til lengre saksbehandlingstid på bekostning av krav til effektivitet og rask saksbehandling
- forvaltningen av reindrift er for isolert ift. annen forvaltning
- kunnskapen om reindriftens bruk av- og rettigheter til arealene ikke er like god i kommune- og fylkesadministrasjon i de ulike reinbeiteområdene

Etter departementets syn er det derfor viktig å få

- en betydelig forenkling av den offentlige forvaltningen av reindriften
- en betydelig forenklet saksbehandling på en rekke saker
- et tydeligere skille mellom næring og forvaltning
- redusert bruken av kollegiale organer i form av styrer i statlig forvaltning
- innlemmet og samordnet forvaltningen av reindriften i annen regional forvaltning

Departementet mener også at

- hensynet til reindriffts faglig kunnskap vil bli tilfredsstillende ivaretatt gjennom fylkesmannsembetene
- hensynet til reindriftens interesser vil bli bedre ivaretatt ved å samordne med annen regional forvaltning

Sametinget og NRL har krevd en offentlig utredning av *organisering og styring* av reindriften, men departementet anser at en ny utredning av forvaltningen av reindrift ikke vil bringe vesentlig og ny informasjon i forhold til de *utfordringene* man står overfor.

Vårt syn på dette er at utfordringene sikkert er tilstrekkelig utredet, men det samme gjelder på ingen måte de løsningene departementet har valgt.

Det fokuseres på at forvaltningen ikke i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til samfunnsmessig helhetstenkning. Dette er ikke utdypet nærmere, men det kan forstås slik at reindriftens

arealvern i større grad må vike for andre samfunnsinteresser, og dette skal altså ivaretas av fylkesmannen. Ved en slik avveining der reindriften bare er en av mange interesser, vil det hele tiden være spørsmål om reindriften er en «tung» nok samfunnsinteresse. Det er fare for at reindriften blir stående igjen som den ene samfunnsinteressen som ikke kan godta et arealinngrep, og dermed vil andre samfunnsinteresser tillegges større vekt.

Med dagens ordning vil en slik avgjørelse til syvende og sist måtte tas av Miljøverndepartementet dersom det ikke oppnås enighet og akseptable løsninger ved forhandlinger og mekling. Etter den foreslåtte ordningen vil det være en reell fare for at reindriftsinteressene blir samordnet bort uten at forvaltningen i det hele tatt kommer i posisjon for å forhandle med tiltakshaver eller kommune.

I følge muntlige opplysninger fra Sametinget i Sverige, blir reindriften svært sjelden tillagt vekt der det står flere samfunnsinteresser opp mot hverandre. I Sverige er reindrift en av mange «riksinteresser» i samfunnsplanleggingen. Når reindriften blir stående alene mot et arealinngrep, vil de andre samfunnsinteressene bli tillagt større vekt. Det er da snakk om interesser som grunneiere og selskapers framtidige inntekter, kommunale inntekter, arbeidsplasser, m.m. Det må i denne sammenheng gjøres oppmerksom på at Sametinget i Sverige ikke har samme myndighet i planlovgivningen som områdestyret har etter instruksen og planlovgivningen i Norge.

Påstanden om at kollegiale organ som områdestyret, ikke gir legitimitet, habilitet og likebehandling, er heller ikke utdypet. Vår erfaring er tvert i mot at både sekretariatet og områdestyrets medlemmer er sterkt opptatt av legitimitet, habilitet og likebehandling. Dersom man ser bort fra noen få og usaklige påstander, opplever vi ikke dette som et reelt problem. Sammensetningen av områdestyrene er tvert i mot så bred når det gjelder andre samfunnsinteresser (flertallet av medlemmene som er oppnevnt av fylkestingene), at det ikke er tvil om at de legger til grunn en helhetlig tenking, samtidig som de er klar på at reindriften er en selvstendig interesse i samfunnsplanleggingen.

Departementet går så gjennom forskjellige oppgaver som tilligger områdestyret etter instruksen, og konkluderer med at de overveiende ser fordeler med en overføring av oppgavene til fylkesmannen.

Det pekes bl.a på at det ikke er uproblematisk at styrer med stor representasjon fra reindriften skal iverksette sanksjoner overfor næringen og at en overføring av myndigheten til fylkesmannen vil bidra til en raskere og mer effektiv håndtering av ulovlige forhold i reindriften.

Også her savner vi en grundigere vurdering.

Det er innlysende at det kan ta noe tid å kalle inn områdestyret til møte (evt. tlf. møte), men dette oppleves ikke som noe problem i praksis fordi det uansett tar tid å få saken klar pga. av de krav som stilles til korrekt saksbehandling, bl.a skal berørte parter ha mulighet for å uttale seg. Vi opplever det heller ikke slik at områdestyret har vist tilbakeholdenhet med å bruke sanksjoner fordi enkelte av medlemmene selv har tilknytning til reindriften. For det første gjør habilitetsreglene at styremedlemmer i nært forhold til den aktuelle part ikke deltar ved behandlingen. (Dette gjelder selvfølgelig også for de fylkestingsoppnevnte medlemmene som ikke har tilknytning til reindriften, men som kan være i en posisjon i forhold til andre interesser som kan gi grunn til å trekke habiliteten i tvil. Fokuset i høringsdokumentet er imidlertid utelukkende på for nære relasjoner til reindriften).

For det annet er kanskje dette et av de viktigste områdene hvor det er behov for den reindriftsfaglige kompetansen til styrene. Dette går bl.a. på å se muligheter for -, og hindringer for å gjennomføre et ønsket pålegg. Det å miste kompetansen til områdestyret kan etter vår oppfatning like gjerne føre til mer tilbakeholdenhet ift. å iverksette sanksjoner.

Det hevdes videre at plan- og arealsaker tar så stor del av styrenes tid at det går på bekostning av andre oppgaver som styrene har.

At slike saker tar svært mye ressurser er helt riktig, men vi kan vanskelig se at dette går på bekostning av områdestyrets andre oppgaver all den tid områdestyret får behandlet de sakene det skal.

Et relevant spørsmål blir imidlertid om departementet synes at forvaltningen og styrene bruker for mye tid og ressurser på å ivareta dette som er det viktigste grunnlaget for en fortsatt levedyktig reindrift i Norge. Dette sies det ikke noe konkret om.

Det er dessuten et tankekors at sikring av reindriftens arealer og rettigheter er en av de seks resultatområder/satsingsområder som Landbruks- og matdepartementet selv har formulert som prioritert område i tildelingsbrevet til Reindriftsforvaltningen over mange år, også i 2011.

Departementet hevder at innsigelsesadgangen og oppfølgingen av disse sakene blir praktisert forskjellig i de forskjellige områdene. Videre at bruken av innsigelser har bidratt til mistillit overfor styrene fra andre samfunnsinteresser og en oppfatning om at reindriften er lite samarbeidsvillig og et hinder for den øvrige samfunnsutviklingen.

Heller ikke disse uttalelsene er nærmere begrunnet.

For det første er det etter vår erfaring svært få saker hvor det reises innsigelse, og dette skjer bare i saker hvor det ikke er andre muligheter for å oppnå løsninger som ivaretar reindriftsinteressene på en akseptabel måte..

At andre samfunnsinteresser da i noen tilfeller ser at de ville hatt friere spillerom uten reindrifta bør vel neppe være utslagsgivende.

Vi stiller også spørsmål ved hvordan det kan hevdes at innsigelsesadgangen praktiseres forskjellig. Alle saker må behandles individuelt, og det er etter vår erfaring ingen saker som er like. Det er også uklart hvordan man ser for seg at praksisen skal bli likere når det er 5 forskjellige fylkesmenn som skal være innsigelsesmyndighet.

Så vidt vi kjenner til er det aldri blitt gjort noen undersøkelse om hvordan områdestyrene praktiserer bruk av innsigelser. Derimot har riksrevisjonen i sin undersøkelse av bærekraftig arealplanlegging og arealdisponering i Norge (Dokument nr. 3:11(2006-2007), stilt spørsmålet om regionale myndigheter bruker innsigelsesinstituttet i tilstrekkelig grad for å sikre nasjonale interesser i den kommunale planleggingen.

Når man kjenner det store antallet arealsaker som behandles av reindriftsforvaltningen, er det et lite antall saker som områdestyret fremmer innsigelse til.

De fleste av disse sakene får da også en akseptabel løsning gjennom dialog og mekling, og bare svært få saker går videre til Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse. Dette kan det dreie seg om anslagsvis 2-3 saker pr. år av totalt omkring 300 kommune- og reguleringsplaner som årlig behandles av reindriftsforvaltningen sett under ett.

I 2010 behandlet Reindriftsforvaltningen Nordland 310 arealsaker på delegert fullmakt fra områdestyret. Områdestyret fremmet 3 innsigelser samme år, og trakk tilbake 3 innsigelser som var fremmet tidligere. Bare 1 sak er i ettertid oversendt Miljøverndepartementet (Regional plan for vindkraft).

En rask sjekk i Miljøverndepartementets oversikt over innsigelsessaker viser at de i perioden 2007 - 2010 behandlet omkring 120 innsigelsessaker. 9 av disse gjaldt innsigelser fra områdestyrene. 8 av de 9 sakene gjaldt hyttebygging, og områdestyrene fikk fullt medhold i 6 av sakene og delvis medhold i 1 sak. Vi ser dette som et sterkt signal om at innsigelsene fra områdestyrene jevnt over er godt begrunnet og forankret i nasjonale interesser. I denne sammenhengen kan det da også være på sin plass å stille spørsmål om hyttebygging skal frontes som en så aktverdig samfunnsinteresse at den i alle sammenhenger bør gå foran reindriftens driftsgrunnlag.

Dersom departementet mener at bruken av innsigelser ikke skal komme i konflikt med-, og hindre annen samfunnsutvikling, må det jo bety at reindriften skal samordnes bort i samfunnsplanleggingen og fylkesmannens vurdering av om det skal reises innsigelse.

Departementet vurderer det avslutningsvis slik at fylkesmannen er bedre egnet til å følge opp og sikre at kommuner og fylkeskommune ivaretar sitt ansvar i forhold til reindriften. Det er mulig at dette er et poeng, men det vil etter vårt syn være avhengig både av at reindriftsforvaltningen får tilstrekkelige ressurser og en tilstrekkelig fristilt stilling i organisasjonen hos fylkesmannen.

Konsultasjoner.

Departementet redegjør kort for forholdet til Sametinget og NRL vedr. saken. Disse er invitert til konsultasjoner, men begge ønsker at saken skal utredes nærmere før det konsulteres.

Vi ser for øvrig at reineiernes representasjon i områdestyrene er med på å ivareta reindriftens mulighet til «medforvaltning». Samisk reindrift som urfolksnæring har et særskilt vern gjennom folkeretten (bl.a. FNs menneskerettskonvensjoner, ILO-konvensjon nr. 169). I dette ligger det også at samisk reindrift skal ha mulighet til å delta i beslutninger og påvirke vedtak som har betydning for deres kultur, språk, samfunns- og næringsliv. Denne medforvaltningen kan bli borte når områdestyrene fjernes og myndigheten legges under Fylkesmannen.

Dette blir utenfor vårt saksområde, men vi må kunne forutsette at Staten overholder sine folkerettslige forpliktelser også på dette området ved en evt. nedleggelse av områdestyrene.

Økonomiske og administrative konsekvenser ved avvikling av ordningen med områdestyrer.

Departementet peker på at nedlegging av områdestyrene vil medføre bortfall av betydelige driftsutgifter og effektivisering ved en mer direkte saksbehandling. Vi er enig i dette, selv om det kan diskuteres hva som er betydelige driftsutgifter. Det er samtidig klart at sakene må gis en betryggende saksbehandling selv om områdestyret er ute av bildet slik at effektiviseringsgevinsten her i første rekke vil gå på møteforberedelser, utsendelse av saker og dekning av medlemmenes utgifter.

Departementet ser også for seg en effektivisering ift. kommunale og fylkeskommunale planprosesser fordi områdestyrene til tider har kommet for sent inn i planprosessene og forsinket disse. Dette kan være et poeng ift. innsigelser hvor reindriftsforvaltningen bare har kunnet varsle disse i påvente av at områdestyret skulle avholde møte. Det bør likevel være klart at reindriftsforvaltningen i de langt fleste arealsaker uttaler seg direkte til planmyndigheten etter delegert fullmakt slik at det i disse sakene ikke er nødvendig å avvente møte i områdestyret.

Det er videre departementets vurdering at fylkesmannen har bedre forutsetninger for å ha oversikt over kommunale og fylkeskommunale planprosesser i fylket, samt å følge opp disse slik at reindriftens interesser blir vurdert og ivaretatt på et tidlig stadium. Det fremgår ikke hva departementet bygger denne vurderingen på.

Dersom en ser Reindrifftsforvaltningen og Områdestyrene samlet, får forvaltningen melding (forhåndsvarsel) om alle aktuelle planer på et svært tidlig stadium. Forvaltningen gir innspill og merknader til disse både ved oppstart av planarbeidet og senere i prosessen. Vårt arbeid i slike saker er spesielt innrettet på å vurdere og ivareta reindrifftsinteressene. Alle viktige uttalelser blir avgitt innen den frist som settes av høringsinstans/planmyndighet. Det er kun innsigelser som områdestyret selv må avgi, og i disse få tilfellene brukes om nødvendig tlf. møte for å få avgitt innsigelse innen fristen.

Det er derfor grunn til å stille spørsmål ved om det er riktig at fylkesmannen har bedre forutsetninger for å sørge for at reindriffts interesser blir vurdert og ivaretatt på et tidligere stadium enn slik ordningen er i dag.

Departementet uttaler avslutningsvis at det generelt skjer en effektivisering ved at viktige sektorinteresser mer samlet blir gjenstand for vurderinger og oppfølginger i fylkesmannens regi ved at fylkesmannen får større nærhet også til reindriften.

Vi ser selvfølgelig fordeler ved at fylkesmannen blir tilført kompetanse når det gjelder reindrift, men samtidig legger ordningen til rette for at reindrifftsinteressene i større grad enn i dag blir samordnet bort i konkurranse med andre interesser fylkesmannen skal ivareta.

Forslag til uttalelse:

Områdestyret utformer uttalelsen.

Saksprotokoll i Områdestyret for Nordland - 20.12.2011

Vedtak:

Områdestyret for Nordland mener at de lovendringer Landbruks- og matdepartementet kommer med, vil svekke den selvstendige posisjonen forvaltningen av reindrift har i dag.

En stor grad av samordning med andre interesser som fylkesmannen ivaretar, vil være negativt for den muligheten forvaltningen har til å ivareta reindrifftsinteressene. Det samme gjelder dersom forvaltningens muligheter for å delta på befaringer i felt, møter o.l. blir redusert. Dette utgjør en nødvendig del av beslutningsgrunnlaget for mange sakene som forvaltningen har ansvar for.

Områdestyret forventer at Landbruks- og matdepartementet vil forankre sitt forslag til endringer av reindriftsloven i reelle og velbegrunnede forhold. Det mangler i stor grad begrunnelse for de påstander som fremkommer og høringsdokumentet bærer preg av stor mistro til dagens forvaltning, en forvaltning som departementet faktisk selv har hatt, samt har det faglige ansvaret for. Etter områdestyrets oppfatning kan det derimot være grunnlag for å stille spørsmål om det faglige ansvaret bør overflyttes til et annet departement.

Områdestyret mener på denne bakgrunn at omorganiseringen og lovendringen legges på is inntil videre, og at departementet nå igangsetter en åpen og demokratisk prosess for å utrede hvordan forvaltningen av reindriften kan organiseres i framtida. Denne prosessen må involvere representanter for berørte parter, reindriften selv, representanter fra dagens reindriftsforvaltning, fylkesmenn og eventuelt andre sentrale aktører.

Enstemmig vedtatt.